

NUMATOMO TEISINIO REGULIAVIMO POVEIKIO VERTINIMO PAŽYMA

Projekto pavadinimas	Lietuvos Respublikos socialinio verslo plėtros įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 23 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektai
Projekto rengėjas	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija; Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2017 m. gegužės 12 d. įsakymu Nr. 4-297 sudaryta darbo grupė
Projekto tikslas	Įstatymo projekto tikslai – nustatyti socialinio verslo subjekto sampratą, socialinio verslo subjekto veiklos kriterijus, siekiamo socialinio poveikio sritis, statuso suteikimo ir netekimo tvarką, socialinio verslo subjektui taikomas skatinimo formas. Įstatymo projektu skatinama socialinio verslo, kaip galimybės versliais būdais spręsti visuomenės socialines problemas, plėtra.
Poveikis atitinkamai sričiai	<p>Socialinis verslas įgauna vis didesnę svarbą. Europos Sąjunga (toliau – ES) pasirinko socialinį verslą kaip vieną pagrindinių įrankių kovoti su nedarbu ir augančia socialine atskirtimi, nes unikalus jo modelis šiuo metu efektyviausiai sprendžia opias regionų problemas. Šiuo metu Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatyme įteisintas tik socialinio verslo užimtumo modelis, kai socialinės įmonės statusą turinčios įmonės įdarbina tikslinėms grupėms priklausančius asmenis. Šioms įmonėms teikiama valstybės pagalba. Taip kiti socialinio verslo modeliai lieka neįteisinti ir neplėtojami, o valstybės pagalba teikiama tik vienam iš galimų socialinio verslo modelių.</p> <p>Įstatymo projektu išsprendus socialinio verslo subjektų apibrėžimo klausimą būtų išgryninta visuomenėje iki šiol vis dar netinkamai suprantama pati socialinio verslo sąvoka, kuri tapatinama tik su šiuo metu Lietuvos Respublikoje veikiančiomis socialinėmis įmonėmis. Nustačius socialinio verslo subjektams taikomas skatinimo formas, tikimasi teigiamo rezultato ir įtakos verslui bei naudos visuomenei, nes bus sudarytos palankios galimybės šios verslo formos plėtrai ir efektyvesniam socialinių problemų sprendimui.</p> <p>Socialiniam verslui būdingas labai platus veiklos spektras. ES valstybėse narėse socialinis verslas dažniausiai veikia trijose srityse: 1. integracijos į darbo rinką, 2. viešųjų paslaugų teikimo ir 3. socialiai atskirtų vietovių vystymo. Atsižvelgiant į socialinės ekonomikos raidos tendencijas ES, socialinio verslo plėtra Lietuvos Respublikoje taip pat turėtų vykti šiomis kryptimis – skatinant tradicinį privatų verslą įsitraukti sprendžiant socialines problemas ir skatinant nevyriausybinės organizacijas savo veikloje taikyti verslo modelius.</p> <p>Socialinį verslą gali vykdyti įvairių teisinių formų juridiniai asmenys: akcinės bendrovės, mažosios bendrijos, viešosios įstaigos, kooperatyvai, savitarpio draudimo įmonės, asociacijos, susivienijimai, fondai ir kitos.</p>
Poveikis socialinei aplinkai	Prognozuojamas teigiamas poveikis socialinei aplinkai, kadangi visuomenės socialinės problemos bus sprendžiamos ne tik valstybės, savivaldybių, bet ir socialinių verslų pagalba, todėl padidėja socialinių problemų išsprendimo galimybės ir mastas.

<p>Poveikis valstybės finansams</p>	<p>Įstatymo projektu bus sudarytos sąlygos sutaupyti valstybės ir savivaldybių lėšų, kadangi priėmus įstatymą bus paskatintas valstybės ir savivaldybių teikiamų viešųjų paslaugų perdavimas socialiniams verslams sudarant tam teisinį pagrindą – apibrėžiant, kokie subjektai atitinka socialinio verslo subjekto statusą, kadangi iki šiol tokio apibrėžimo įstatymų lygmenis teisės aktuose nėra.</p> <p>VšĮ „Versli Lietuva“ duomenimis 2018 m. pradžioje veikė 62 įmonės, kurios gali būti priskirtos socialinio verslo įmonėms. Prognozuojama, kad kasmet socialinio verslo subjekto statusą papildomai gali gauti apie 30 įmonių. Tokiu būdu po 2-3 metų Lietuvoje veiktų apie 150 socialinio verslo įmonių.</p> <p>Įsigaliojus valstybės bei savivaldybės turto naudojimo lengvatoms socialinio verslo subjektams, valstybės iš savivaldybių biudžetai netektų iki 860 tūkst. eurų turto nuomos mokesčio. Tačiau būtų sutaupoma mažiausiai 1,6 mln. eurų per metus valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų, skiriamų socialinių paslaugų teikimui. <u>Tokiu būdu ilgalaikeje perspektyvoje suteikiamos lengvatos turės teigiamą poveikį valstybės ir savivaldybių biudžetams.</u></p>
<p>Poveikis ekonomikai</p>	<p>Prognozuojamas teigiamas poveikis ekonomikai, nes didės verslumo lygis šalyje. Šiuo metu iš esmės tik viešasis sektorius sprendžia visuomenei svarbias socialines problemas. Priėmus įstatymą šias socialines problemas galėtų spręsti ir verslas, todėl socialinio verslo plėtra taip pat darytų įtaką ekonomikos augimui, darbuotojų užimtumui ir gerovės visai visuomenei augimui.</p>
<p>Poveikis regionų plėtrai</p>	<p>Prognozuojamas teigiamas poveikis regionų plėtrai, nes socialiniai verslai turėtų palankias sąlygas veikti regionuose, regionų bendruomenės galėtų tapti verslesnės, tapdamos viešųjų paslaugų, kurias šiuo metu teikia savivaldybės, teikėjomis.</p>
<p>Poveikis teisei sistemai</p>	<p>Šiuo metu socialinio verslo klausimai nėra reglamentuojami teisės aktuose, tačiau visuomenėje yra ryškus socialinio verslo teisinio apibrėžtumo poreikis. Atsižvelgiant į tai, įstatyme reglamentuojant socialinio verslo sampratą, kriterijus ir veiklą, kuri šiuo metu vyksta <i>de facto</i>, teisinė sistema tampa aiškesnė ir suprantamesnė.</p>
<p>Poveikis administracinei naštai</p>	<p>Kartu su Įstatymo projektu teikiama Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaita.</p> <p>Norėdamas gauti socialinio verslo subjekto statusą, remiantis Įstatymo projekto 5 straipsnio 1 dalimi juridinis asmuo turės teikti prašymą įgaliotai įstaigai. Skaičiuojama, kad prašymui parengti ir pateikti reikės 8 valandų darbo, todėl administracinė našta 150 socialinio verslo subjektų siektų 10 065 eurų.</p> <p>Remiantis Įstatymo projekto 6 straipsnio 1 dalimi, socialinio verslo subjektas kasmet privalės pateikti ataskaitą dėl socialinio verslo subjekto veiklos už praėjusius kalendorinius metus. Skaičiuojama, kad ataskaitai parengti reikės 4 valandų darbo, todėl administracinė našta 150 socialinio verslo subjektų siektų 5 032,5 eurų.</p>

Bendra administracinė našta socialinio verslo subjektams siektų 15 097,5 eurų.

Poveikis viešajam administravimui

Priėmus įstatymą viešajame sektoriuje nežymiai padidės atliekamų funkcijų skaičius, t.y. Įgaliota įstaiga (Ekonomikos ir inovacijų ministerijos įsteigta VšĮ „Versli Lietuva“) turės vertinti ar ūkio subjektas atitinka Įstatymo projekte numatytus reikalavimus ir gali būti socialinio verslo subjektu. Tačiau taip pat prognozuojamas ir teigiamas poveikis, kadangi visuomenės socialines problemas spręš ne tik viešojo sektoriaus institucijos ir įstaigos, bet ir socialinio verslo subjektai.

Poveikis kriminogeninei situacijai

Poveikio kriminogeninei situacijai nenumatoma.

Poveikis korupcijos mastui

Poveikio korupcijos mastams nenumatoma.

Informacija apie asmenį ir instituciją, atsakingą už poveikio vertinimą

Vardas ir pavardė	Ieva Žaunierienė
Pareigos	Skyriaus vedėja
Institucija (padalinys)	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija Verslo aplinkos departamento Verslo politikos skyrius
Telefono numeris ir elektroninio pašto adresas	Tel. 8 706 64607, el.p.: ieva.zaunieriene@eimin.lt